

Jaką wybrać formę opodatkowania

21 lutego dla przedsiębiorców upływa termin wyboru metody płacenia podatków. Pomagamy w decyzji

Jak rozliczyć działalność w 2022 r.

Przedsiębiorcy mają już tylko kilka dni na wybór formy płacenia podatku i składki zdrowotnej. Decyzja jest bardzo trudna.

PRZEMYSŁAW WOJTASIK

Skala, liniówka czy ryczałt? Od decyzji zależy nie tylko wysokość podatku, ale też składki zdrowotnej. A wybór formy rozliczania biznesu nigdy nie był tak trudny jak w tym roku. Wyliczenia z poprzednich lat są już nieaktualne. Polski Ład wszystko bowiem pozmieniał. Na decyzję mamy czas do 21 lutego. W tym terminie składamy deklarację do ZUS, w której określamy formę rozliczeń. Ci, którzy wybierają inną niż w zeszłym roku, muszą też, w tym samym terminie, poinformować fiskusa.

Ile do skarbówki, ile do ZUS

Co wybrać? Na kartę podatkową już przejść nie można (Polski Ład zakazuje), pozostają więc trzy możliwości. Skala podatkowa, liniowy PIT oraz ryczałt.

Wybór zależy od wielu czynników, najważniejsze są cztery rzeczy.

Pierwsza to wysokość podatku. Na skali mamy 17 proc. Po przekroczeniu 120 tys. zł doходу płacimy 32 proc. Ale jest też kwota wolna od podatku. Polski Ład podniósł ją do 30 tys. zł doходу rocznie.

Liniowy podatek wynosi 19 proc. niezależnie od wysokości doходу. Nie ma tu kwoty wolnej.

Na ryczałcie stawki uzależnione są od rodzaju działalności. Wynoszą od 2 do 17 proc. Podatek płacimy od przychodu (bez kwoty wolnej).

Druga sprawa – składka zdrowotna. Polski Ład diametralnie zmienił zasady jej rozliczania. Na skali oraz liniówce liczymy ją od doходу z działalności gospodarczej. Czyli od przychodu pomniejszonego o koszty.

Różnicę mamy w wysokości składki. Przedsiębiorcy na

skali zaplaca 9 proc. Na liniówce składka zdrowotna wyniesie 4,9 proc. doходу.

Ryczałtowcy są podzieleni na trzy grupy, w zależności od wysokości przychodu (pomniejszonego o składki na ubezpieczenia społeczne). Ci, którzy mają do 60 tys. zł rocznie, placą 335,94 zł składki zdrowotnej miesięcznie. W drugiej grupie, z przychodami od 60 tys. do 300 tys. zł, wyniesie co miesiąc 559,89 zł. Przedsiębiorcy z przychodem powyżej 300 tys. zł rocznie placą 1007,81 zł miesięcznie.

Składki zdrowotnej nie odliczymy już od podatku. Niezależnie od sposobu rozliczenia.

Wydatki na firmę

Kolejna rzecz, którą trzeba wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o wyborze formy opodatkowania – wysokość wydatków na prowadzenie biznesu. Każdy je ponosi, są to np. opłaty za telefon, internet, leasing i eksploatacja samochodu, czynsz za biuro. Na ryczałcie ich nie odliczymy, może się nawet okazać, że zapłacimy podatek mimo tego, że wydatki są wyższe od przychodów (czyli mamy stratę).

Na skali oraz liniówce koszty pomniejszają przychód. Dzięki temu mamy niższy dochód i mniejszy podatek.

Tak więc ryczałt może być korzystniejszy dla przedsiębiorców, którzy mają duże przychody i małe koszty. Czyli działających w branżach, gdzie są wysokie marże.

Ryczałt może być opłacalny także dla przedsiębiorców ściśle współpracujących

TERMINY I PROCEDURY

Biznes chce więcej czasu

Nie da się wybrać formy rozliczenia, bo Polski Ład ciągle się zmienia. W parlamencie są dwie nowelizacje, Ministerstwo Finansów pracuje nad kolejnymi. Ciągłe więc nie wiadomo, jakie są plusey i minusy danej formy opodatkowania. Takie argumenty podnoszą przedsiębiorcy i księgowi, którzy chcą złagodzenia zasad wyboru sposobu rozliczenia z urzędem skarbowym i ZUS. O propozycji **Stowarzyszenia Księgowych w Polsce** – przesunięciu terminu na decyzję – pisaliśmy w „Rzeczpospolitej” z 3 lutego. Z kolei 10 lutego omówiliśmy pomysł zgłaszany przez doradców podatkowych, aby przedsiębiorcy mogli po zakończeniu roku zmienić swój wybór. Taki postulat złożyła też Komisja Podatkowa BCC. W apelu do premiera pisze, że tysiące przedsiębiorców musi uczestniczyć w podatkowej rulecie i dopiero za rok dowiedzą się, czy dobrze obstawili. Co na to Ministerstwo Finansów? Jak pisaliśmy w „Rzeczpospolitej” z 15 lutego (w relacji z posiedzenia Rady Dialogu Społecznego) resort finansów rozważa zmianę przepisów. Dopuszcza możliwość późniejszego wyboru między skalą a liniówką, trudniej będzie przy ryczałcie.

z kontrahentem, który zapewnia im biuro i całe wyposażenie: materiały, komputer, telefon. Wtedy ponoszą niewielkie wydatki na działalność.

Ulgi nie dla każdego

I ostatnia ważna sprawa – podatkowe ulgi. Na skali przysługują wszystkie preferencje, zarówno te, które obowiązywały już wcześniej, jak i wprowadzone przez Polski Ład. Na ryczałcie i liniówce tylko niektóre.

Przykładowo – przedsiębiorca na skali może rozliczyć się wspólnie z małżonkiem. Może też skorzystać z odpisu na dzieci. Jeśli jego roczne dochody (bez uwzględniania w kosztach składek na ubezpieczenia społeczne) wyniosą od 68 412 zł do 133 692 zł, ma prawo do ulgi dla klasy średniej, która polega na odliczeniu od doходу określonej kwoty.

Te cztery aspekty – podatek, składka, koszty, ulgi – są najważniejsze przy podejmowaniu decyzji o wyborze formy rozliczenia. Oczywiście nie da się wszystkiego przewidzieć,

mało kto wie dokładnie, jakie będzie miał przez cały rok przychody oraz wydatki i od jakiej kwoty będzie musiał zapłacić podatek i składkę zdrowotną.

Co trzeba jeszcze wiedzieć? Polski Ład spowodował, że próg opłacalności liniowego PIT w stosunku do skali trochę się przesunął. Wynosi nieco powyżej 135 tys. zł doходу (czyli przychodu pomniejszonego o koszty, do których możemy zaliczyć też składki na ubezpieczenia społeczne) rocznie.

Dla przedsiębiorców, którzy zarabiają mniej, skala będzie lepsza niż liniówka. Co do zasady, bo kalkulacja może się zmienić, jeśli mają jeszcze inne dochody, np. z etatu, umowy o dzieło czy zlecenia. Na skali trzeba je w zeznaniu rocznym zsumować z działalnością gospodarczą.

Z kolei przekroczenie 135 tys. zł doходу rocznie nie zawsze oznacza, że liniówka jest lepsza niż skala. Wszystko może zmienić np. wspólne rozliczenie z małżonkiem.

Generalnie jednak ci, którzy mają do 135 tys. doходу rocznie, powinni porównywać

646 tys.

przedsiębiorców jest na ryczałcie. W tym roku najprawdopodobniej ich przybędzie

skalę z ryczałtem. Natomiast bogatsi wybierają między ryczałtem a liniówką. Przy tym wyborze trudno podać prognozy opłacalności. Jednak im kto więcej zarabia na biznesie, tym większe prawdopodobieństwo, że ryczałt będzie dla niego lepszy, ze względu na to, że powyżej 300 tys. zł przychodu rocznie składka zdrowotna już jest na stałym poziomie, a na liniówce cały czas rośnie wraz z doходом.

Dodajmy też, że najbogatsi na liniowym PIT oraz skali zaplaca 4 proc. daniny solidarnościowej od doходу powyżej 1 mln zł. Na ryczałcie jej nie ma.

Każdy musi zrobić własną kalkulację

Sprawdźmy na paru przykładach, co może się bardziej w tym roku opłacać (u przedsiębiorców na skali oraz liniowym PIT liczymy składkę zdrowotną za cały rok od doходу, w porównaniach nie uwzględniamy składek na ubezpieczenia społeczne, bo są odliczane we wszystkich formach).

Przykład 1:

Pan Kowalski ma 6 tys. zł przychodu i 1 tys. zł kosztów miesięcznie. Stawka ryczałtu wynosi 14 proc. Podatek to 840 zł miesięcznie, składka zdrowotna ostatecznie wyjdzie prawie 560 zł miesięcznie, bo pan Kowalski przekroczy próg rocznego przychodu, czyli 60 tys. zł. Roczne daniny na ryczałcie wyniosą 16,8 tys. zł.

Porównajmy ze skalą. Roczny dochód pana Kowalskiego to 60 tys. zł. Zapłaci za cały rok 5,1 tys. zł podatku i 5,4 tys. zł składki zdrowotnej, razem 10,5 tys. zł. Mimo że pan Kowalski nie ma prawa do ulgi dla klasy średniej (bo nie przekracza dolnego limitu dohodów), skala jest dla niego zdecydowanie korzystniejsza niż ryczałt.

A podatek liniowy? PIT wyniesie 11,4 tys. zł. Składka zdrowotna 2940 zł. Razem 14 340 zł.

Wnioski: pan Kowalski powinien wybrać rozliczenie według skali.

Przykład 2:

Pan Nowak ma 200 tys. zł przychodu rocznie, koszty 50 tys. zł, dochód 150 tys. zł. Stawka ryczałtu 14 proc., podatek za cały rok 28 tys. zł. Składka zdrowotna wyniesie prawie 560 zł miesięcznie, rocznie 6720 zł. Razem 34 720 zł.

Na liniówce pan Nowak zapłaci 28,5 tys. zł podatku i 7350 zł składki. W sumie 35 850 zł.

Jeśli wybierze skalę, wyjdzie mu 24,9 tys. zł podatku i 13,5 tys. zł składki zdrowotnej. Razem 38,4 tys. zł.

Dla pana Nowaka najlepszy jest ryczałt.

Przykład 3:

Pan Jankowski ma 250 tys. zł przychodu rocznie, koszty to 50 tys. zł, dochód wynosi 200 tys. zł. Stawka ryczałtu to 17 proc. Roczny podatek wyniesie 42,5 tys. zł, składka zdrowotna 6720 zł. Łącznie 49 220 zł.

Na liniówce podatek to 38 tys. zł, a składka zdrowotna 9,8 tys. zł. Razem 47,8 tys. zł.

Na skali zapłaci rocznie 40,9 tys. zł podatku oraz 18 tys. zł składki zdrowotnej. Razem 58,9 tys. zł.

U pana Jankowskiego najkorzystniejsza jest liniówka. /©

masz pytanie, wyślij e-mail do autora

p.wojtasik@rp.pl